

haaber, at man i dette vil tage noget Hensyn til de Ønsker, der fra vor Side allerede har faaet Udtryk ved de af mig her fremsatte Bemærkninger, men som selvfølgelig i Udvalget vil kunne nærmere præciseres, ligesom der i Udvalget vil blive Lejlighed til at forhandle med Ministeren om en saadan Affattelse af de forskellige Bestemmelser, at man faar fjernet de Uklarheder, jeg synes, der er, navnlig hvor Talen er om Befolkningens Forsyning med Belysnings- og Brændselmidler fra kommunale Værker eller ved kommunale Foranstaltninger. Jeg synes, at der her er en hel Del, som man efter Lovforslaget ikke er i Stand til at overse.

Hauge: I Lovforslagets Bilag Nr. 5 ses det, at Statistisk Departement har opgjort Stigningen i Priserne for almindelige Livsforbrødenheder fra August 1914 til Juli 1917 til 55 pCt., og at samtidig Arbejdsfortjenesten fra Juli Kvartal 1914 til April Kvartal 1917 gennemsnitlig kan regnes at være steget med omtrent 35 pCt. Man ser heraf, at der har været en langt større Stigning i Priserne paa de almindelige Livsforbrødenheder end i Arbejdslønnen. Men hertil kommer, at der her kun er Tale om de almindelige Livsforbrødenheder. Der er andre Udgifter, som skal afholdes af Arbejdsindtægterne, og Stigningen i Priserne for Varer udenfor de almindelige Livsforbrødenheder har sikkert for visse Varers Vedkommende været endnu højere end 55 pCt. Endelig har der siden April Kvartal 1917 været en Tendens til Nedgang i Priserne paa Arbejde. Arbejdernes Fortjeneste har i de sidste Maaneder været ringere end i Aarets tidligere Maaneder, fordi Udbudet af Arbejdskraft har været større end Efterspørgselen. Man har i adskillige Brancher kunnet spore en betydelig Nedgang i Arbejdsfortjenesten.

I Henhold til de her foreliggende Oplysninger maa man med Glæde hilse et Lovforslag som det foreliggende om Ændringer i og Tillæg til Dyrtidsloven af 28. December 1916, hvorved Kommunernes Adgang til at træffe Dyrtidsforanstaltninger udvides. Ogsaa af en anden Aarsag hilser jeg det foreliggende Lovforslag med Glæde. Det har nemlig for længst vist sig, at den gældende Dyrtidslov i adskillige Henseender var ufyldstgørende. Kommunerne er i mange Tilfælde ude af Stand til at gøre Anvendelse af Dyrtidslovens § 2, fordi de ikke har eller i alt Fald mener ikke at have Midler eller Udveje til ved Ekstraligning paa Kommunens

Skatteydere at skaffe den Trediedel af Udgifterne til Veje, som er Forudsætningen for Anvendelsen af Dyrtidslovens § 2. Efter det foreliggende Lovforslag faar Kommunerne Ret til for det første efter Dyrtidslovens § 1 eller § 2 at nedsætte Prisen paa Belysningsmidler, og desuden faar Kommunerne Ret til at yde Brændselshjælp til alle Kommunens Beboere efter Reglerne i Dyrtidslovens § 1, og endelig faar de Kommuner, som ikke har haft nødig at yde Brændselshjælp efter Bestemmelsen her, Ret til for tilsvarende Beløb, som de andre Kommuner kan anvende, at yde anden Hjælp efter Dyrtidslovens § 1 ud over det Beløb, som er fastsat, 15 Kr. pr. Indbygger. Desuden fastsættes det, at det Beløb, Kommunen i Tiden fra 1. December 1917 til 31. Marts 1918 anvender til Bepising af uformuende Forældres Børn, ikke skal falde ind under det Maksimumsbeløb, som er fastsat i Dyrtidslovens § 5, altsaa de 15 Kr. Sluttelig fastsættes der nye og noget bedre Regler for Paaligningen af de Skattebeløb, der skal udskrives til Dækning af de Udgifter, der afholdes efter Dyrtidslovens forskellige Paragraffer.

Jeg betragter alle de foreslaaede Ændringer som Forbedringer af den gældende Dyrtidslov, men de ændrer ikke Lovens Hovedprincip og ændrer derfor efter efter min Opfattelse heller ikke Lovens Hovedfej. Det bliver fremdeles de enkelte Kommunalbestyrelser — i alt Fald i de fleste Tilfælde de enkelte Kommunalbestyrelser —, der kommer til at bestemme, om Dyrtidsloven overhovedet skal anvendes, og i hvor vid Udstrækning den skal anvendes, hvis man gaar til Anvendelsen. Jeg betragter det som en Hovedfej ved Dyrtidsloven, at Dyrtidsforanstaltningerne alene beror paa de Beslutninger, som den enkelte Kommunalbestyrelse træffer. Man har mange Eksempler paa, at Kommunalbestyrelser i Kommuner, hvor der virkelig har været stor Trang til Dyrtidsforanstaltninger, har foretaget sig saare lidt, og man faar derved en stor Uensartethed: i den ene Kommune træffer man omfattende Dyrtidsforanstaltninger, i en Nabokommune gør man intet eller saa godt som intet, og de Vilkaar, de enkelte Skatteydere faar i de forskellige Kommuner, er højst forskellige, efter som Foranstaltningerne træffes, og efter som Kommunen er fattig eller rig.

Det ærede Medlem fra Ærø (Sporon-Fiedler) lod i Gaar falde en Bemærkning om dette Forhold, og saa vidt jeg forstod